

1 **Legalisering - fra vondt til verre**

2

3 **Legalisering er ikke svaret på utfordringene på rusfeltet. Narkotika må**
4 **fortsatt være forbudt i Norge.**

5

6 Det er godt dokumentert at cannabis har en helseskadelig og
7 avhengighetsskapende effekt. Samtidig er det god grunn til å tro at bruken
8 av cannabis vil gå opp dersom stoffet skulle blitt legalisert. Dersom bruken
9 øker, vil også skader som konsekvens av bruk øke.

10 [Ungdata-undersøkelsen](#) gir et godt bilde over utviklingen av bruken av
11 cannabis blant unge over tid. Rapporten for 2022 viser at siden midten av
12 2010-tallet har det vært en økning i andelen elever i videregående som har
13 brukt narkotiske stoffer. Økningen i cannabisbruk har vært størst blant jenter,
14 selv om det fortsatt er guttene som bruker mest. Rapporten viser også en
15 tydelig økning i bruken av andre narkotiske stoffer for begge kjønn. Tallene
16 for cannabisbruk har i hovedsak vært stabile på ungdomstrinnet.

17 Forbudet har en stor allmennpreventiv effekt, fordi de fleste unge vil følge
18 norsk lov. Når [Cann2021](#)- studien fra FHI spør ungdom om grunner for ikke å
19 bruke cannabis, er «vil ikke gjøre noe ulovlig» eller «vil ikke bli tatt av politiet»
20 blant de motivene som skårer høyest.

21 Fra alkoholforskning vet vi at økt tilgjengelighet gir økt bruk, og dermed også
22 økte skader. Norge har blant Europas laveste bruk av cannabis, og
23 potensialet for økning er derfor stort. [Under 2 prosent av befolkningen](#) bruker
24 cannabis jevnlig. Lovlig cannabis vil gi økt aksept og større tilgjengelighet og
25 kunne føre til en langt høyere bruk. Dermed vil også skadeomfang bli større,
26 både på enkeltpersoner, pårørende og samfunnet.

27 Legalisering betyr at vi tillater nok et skadelig rusmiddel. Problemene fra
28 cannabis vil komme på toppen av skadene vi allerede har fra alkohol. Nye
29 beregninger estimerer at alkohol koster samfunnet [mellom 80 og 100](#)
30 [milliarder kroner i året](#). Samtidig viser norsk forskning at cannabis som
31 hovedregel brukes samtidig med alkohol. De som drikker mest alkohol er
32 også de som bruker mest cannabis.

33 Erfaringer fra andre land og stater i USA som har legalisert cannabis, viser
34 økning i antall alvorlige trafikkulykker. Det er all grunn til å anta at en
35 legalisering av cannabis i Norge vil føre til en svekkelse av trafiksikkerheten

1 og være i strid med den vedtatte Nullvisjonen om null drepte og hardt
2 skadde i veitrafikken.

3 Ser vi til land som har legalisert cannabis, finner vi at legalisering ikke hindrer
4 det illegale markedet for narkotiske stoffer, og gjør håndhevingen langt mer
5 komplisert og ressurskrevende. Noe av forklaringen på at det illegale
6 markedet fortsatt eksisterer, er forskjellen i pris mellom det lovlige og det
7 illegale markedet. Illegale aktører skal underby de legale leverandørene, fordi
8 de slipper statlige avgifter og reguleringer.

9 En annen forklaring er at mange av dem som tidligere var involvert i illegal
10 omsetning ikke uten videre er i stand til å forlate en kriminell retning, [og](#)
11 [derfor fortsetter som før](#). Det er dermed lite som tilsier at en legalisering i
12 Norge vil eliminere det illegale markedet. Tvert om vil det totale markedet
13 for cannabis trolig bli større.

14 Lovlig omsetning vil bety at det etableres en kommersiell industri som tjener
15 penger på økt salg. Vi må forvente at disse aktørene vil motarbeide
16 folkehelseiltak som begrenser bruken og reduserer deres fortjeneste.

17 Det er viktig å beholde dagens regulering av cannabis fordi legalisering vil
18 kunne gi økt bruk og økte skader. Forbudet begrenser tilgjengeligheten og
19 gir et tydelig signal til potensielle brukere om at cannabis er et helseskadelig
20 stoff.

21 Actis mener at:

- 22 ● Forbudet mot cannabis må opprettholdes og sanksjoneres.
- 23 ● Rusmiddelforebyggende undervisning må styrke kunnskapen om
24 virkningene av cannabis.
- 25 ● Forebyggende innsats fra helsevesen, frivillige organisasjoner, skole og
26 politi må rettes mot alle deler av befolkningen, særlig alderstrinnene
27 der Ungdata-undersøkelsene og forskning viser at ungdom prøver
28 narkotika for første gang.
- 29 ● SLT- arbeidet må styrkes og innføres i alle landets kommuner.